

**Genomströmningstider för
brottsmisstankar i brottmålsprocessen
2020**

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till i första hand regeringen och myndigheter inom rättsväsendet.

Publikationen finns som pdf på www.bra.se. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till tillgangligt@bra.se.

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

urn:nbn:se:bra-1041

© Brottsförebyggande rådet 2022
Enheten för rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 58 400, e-post info@bra, www.bra.se

Denna publikation kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Huvudresultat	4
Inledning.....	5
Revidering av statistiken.....	5
Rapportens disposition och mer information	6
Tolkning av statistiken över genomströmningstider.....	6
Tolkning av statistiken mot bakgrund av pandemin	7
Begrepp och definitioner.....	9
Genomströmningstider mellan olika hållpunkter i brottmålsprocessen ...	12
Totaltid från registrering av brottsmisstanke till beslut i åtalsfrågan	13
Genomströmningstiden var kortare för nedlagda brottsmisstankar	16
Mediantiden från inledd förundersökning fram till slutredovisning fortsätter att minska	17
Tiden från slutredovisning till beslut i åtalsfrågan var kort.....	19
Beslut att inte väcka åtal tog längst tid.....	20
Brottsmisstankar som rör ungdomar.....	21
Genomströmningstiderna för ungdomar var längre än för vuxna.....	22
Genomströmningstiderna för unga minskade 2020	24
Förundersökningen tog lång tid för brottsmisstankar mot ungdomar ..	25
Tiden från slutredovisning till beslut i åtalsfrågan var kort även för ungdomar.....	26
Figurer över genomströmningstider mellan olika hållpunkter i brottmålsprocessen 2020 per brottskategori.....	27
Bilaga 1: Brottsmisstankar och brottmålsprocessen.....	31
Brott och brottsmisstankar	31
Misstankegrad.....	32
Brottmålsprocessen.....	32
Fokus på brottsmisstankar av graden skäligen misstänkt eller högre....	34
Bilaga 2: Svårt att följa upp lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL).....	35

Sammanfattning

Statistiken över genomströmningstider belyser tidsåtgången mellan olika steg i brottmålsprocessen, vid handläggning av brott och skäliga brottsmisstankar (inklusive sannolika skäl och tillräckliga skäl för åtal). I denna rapport presenteras endast resultaten gällande brottsmisstankar, medan resultaten gällande brott finns tillgängliga i tabellverket på Brås webbplats.¹

Det övergripande ändamålet med statistiken över genomströmningstider är att utgöra ett tillförlitligt underlag för uppföljning och analys av rättsväsendets verksamheter. Syftet med statistiken är därför att både belysa genomströmningstiderna i vart och ett av de olika stegen och samtidigt ge en sammanhållen bild av genomströmningstiderna för processen som helhet.

Genomströmningstiderna utgör värdefull information med tanke på att det är grundläggande för brottmålsprocessen att misstankar om brott prövas inom rimlig tid och med hög kvalitet. Särskilt viktigt är detta när det gäller brottsmisstänkta ungdomar, eftersom de ska behandlas skyndsamt enligt lagen om unga lagöverträdare (LUL)².

För närvarande omfattar statistiken över genomströmningstider endast de brottsutredande och lagförande delarna av brottmålsprocessen, det vill säga handläggningen av brott och brottsmisstankar från registrering till beslut i åtalsfrågan. På sikt är målsättningen att statistiken ska utvecklas till att även redovisa centrala hållpunkter i brottmålsprocessens senare led.

De redovisade genomströmningstiderna avser tidsåtgången mellan var och en av de hållpunkter i brottmålsprocessen som är de mest relevanta för förståelsen av hur brottsmisstankar hanteras:

- registrering av brottsmisstanke
- förundersökning inledd
- förundersökning nedlagd
- slutredovisning
- beslut i åtalsfrågan.

¹ <https://www.bra.se/statistik/brottmalsprocessen/genomstromningstider.html>

² SFS 1964:167

Huvudresultat

- För samtliga brottsmisstankar som registrerades 2020 var mediantiden från registrering till beslut i åtalsfrågan 63 dagar. Det är 4 dagar snabbare än mediantiden för de brottsmisstankar som registrerades året innan.
- Huvuddelen av tiden gick åt till förundersökningen (mediantid 55 dagar).
- Brottsmisstankar inom tillgreppsbrott hade kortast mediantid från registrering till beslut i åtalsfrågan (34 dagar). De hade även kortast mediantid från inledd förundersökning till slutredovisning (29 dagar), och tillsammans med narkotikabrott kortast tid från slutredovisning till beslut i åtalsfrågan (3 dagar).
- Brottsmisstankar inom brott mot liv och hälsa hade längst mediantid från registrering till beslut i åtalsfrågan (113 dagar).
- Brottsmisstankar som fick ett beslut om nedläggning hade en mediantid på 33 dagar från inledd förundersökning till beslut om nedläggning, vilket var en minskning med 5 dagar jämfört med året innan.
- Genomströmningstiderna var generellt längre för brottsmisstankar mot ungdomar (15–17 år) än mot vuxna (18 år och äldre). Från registrering till beslut i åtalsfrågan var mediantiden för ungdomar 84 dagar, medan den för vuxna var 61 dagar. Från inledd förundersökning till slutredovisning var mediantiden för ungdomar 74 dagar, medan den för vuxna var 53 dagar.
- För brottsmisstankar mot ungdomar minskade mediantiden från registrering till beslut i åtalsfrågan under 2020, då den var 6 dagar kortare än 2019, vilket motsvarar en minskning på 7 procent. Jämfört med 2015 har mediantiden dock ökat med 11 dagar, vilket är en ökning med 15 procent.

Inledning

Brottmålsprocessen omfattar handläggningen av brott och brottsmisstankar från registrering till beslut om åtal, den fortsatta brottmålshanteringen i domstolen och slutligen verkställande av påföljd/straff för brottet. Den består av fyra delprocesser: utredande, lagförande, dömande och verkställande.

De nuvarande statistikprodukterna i den officiella kriminalstatistiken beskriver tvärsnitt av olika händelser i brottmålsprocessen under ett kalenderår. Handläggningen av brott och brottsmisstankar löper dock ofta över flera år. För att kunna ge en sammanhållen bild av denna handläggning genom hela brottmålsprocessen, har Brå därför också tagit fram statistikprodukterna *Handläggningsresultat för brottsmisstankar i brottmålsprocessen* samt *Genomströmningstider för brottsmisstankar i brottmålsprocessen*. Dessa statistikprodukter, som publicerats årligen sedan 2018, belyser dock i dagsläget endast handläggningen fram till och med beslut i åtalsfrågan. Tanken är att de ska utvecklas, för att belysa allt fler steg i brottmålsprocessen, och på sikt ingå i den officiella kriminalstatistiken.

I rapporten *Handläggningsresultat för brottsmisstankar i brottmålsprocessen* redovisas resultat för handläggningen av skäligen brottsmisstankar i form av volymer och beslut.

I denna rapport redovisas statistik över genomströmningstider för handläggningen av skäligen brottsmisstankar genom den utredande och lagförande delen av brottmålsprocessen, det vill säga från registrering till och med beslut i åtalsfrågan. Statistiken är deskriptiv, och ger inga förklaringar till förändringar i genomströmningstiderna under perioden. För närvarande redovisas statistiken uppdelad på ålder, men inte uppdelad på kön. En översyn kommer att ske när statistiken är färdigutvecklad för att se om ytterligare uppgifter kan redovisas uppdelade på kön.

Revidering av statistiken

Inför årets publicering har resultaten för samtliga år setts över och räknats om, i kvalitetshöjande syfte. Detta har medfört mindre revideringar i flera delar av statistiken. Resultaten är därför inte helt jämförbara med resultat som publicerats i rapporter och tabellverk tidigare år. Bedömningen är dock att de huvudsakliga resultaten inte påverkats nämnvärt av revideringen, och slutsatserna i statistiken är desamma. För mer information om revideringen se avsnitten om Jämförbarhet över tid, i den tekniska beskrivningen som finns tillgänglig på Brås webbplats (se nedan).

Rapportens disposition och mer information

Rapporten inleds med ett avsnitt över centrala begrepp och definitioner. Därefter redovisas huvudresultaten för statistiken. I bilaga ges en översiktlig beskrivning av brottmålsprocessen och statistikens innehåll.

Rapporten redovisar endast ett urval av statistiken. På Brås webbplats³ finns mer statistik och dokumentation tillgänglig:

- All statistik finns tillgänglig i ett detaljerat tabellverk.
- Underlag till figurerna i rapporten.
- Teknisk beskrivning av statistiken.

Tolkning av statistiken över genomströmningstider

När du tolkar statistiken över genomströmningstider, tänk på följande:

- De resultat som redovisas här är generella och tar inte hänsyn till utredningarnas omfattning och komplexitet eller andra omständigheter som kan påverka handläggningstidernas längd. Det är viktigt att utredningarna ges den tid som krävs för att samla in tillräcklig bevisning för att möjliggöra lagföring, och kortare handläggningstider behöver därför inte nödvändigtvis betyda goda handläggningsresultat. Till exempel är handläggningstiderna generellt sett kortare för utredningar som läggs ned än för utredningar som slutredovisas. Det är viktigt att samtolka statistiken över handläggningstider med andra uppgifter, exempelvis mängden brottsmisstankar, vilka brottskategorier som avses och vilka typer av beslut som fattas på brottsmisstankarna.
- Utvecklingen av volymer av brottsmisstankar och olika resultatutfall i handläggningen kan vara direkt relaterade till genomströmningstidernas längd. Exempelvis kan genomströmningstiderna under perioder med stora volymer bli långa, och tvärtom. Statistik över volymer, beslut och andra resultatutfall är därför ett bra komplement till statistiken över genomströmningstider. Se Handläggningsresultat för brottsmisstankar i brottmålsprocessen som finns att ladda ner på Brås webbplats.⁴
- De olika tiderna baseras på olika populationer. Tiden från inledd förundersökning till slutredovisning baseras på samtliga

³ <https://www.bra.se/statistik/brottmalsprocessen/genomstromningstider.html>

⁴ <https://bra.se/statistik/brottmalsprocessen/handlaggningsresultat.html>

slutredovisade brottsmisstankar, oavsett om brottsmisstankarna fått beslut i åtalsfrågan eller inte. Tiden från registrering till beslut i åtalsfrågan baseras enbart på de brottsmisstankar som fått beslut i åtalsfrågan. De olika tiderna är därför inte möjliga att direkt relatera till varandra, och det är inte möjligt att summera de olika deltiderna till den totala tiden. Eftersom resultatet fram till slutredovisning är beräknat på en större population (samtliga slutredovisade brottsmisstankar), är det inte säkert att mediantiden från inledd förundersökning till slutredovisning är densamma också för den delmängd av de slutredovisade som även fått beslut i åtalsfrågan.

- För en liten andel har brottet som brottsmisstanken gäller registrerats tidigare än brottsmisstanken.⁵ Det kan vara så att en förundersökning har inletts för brottet innan brottsmisstanken har registrerats, och att brottsmisstanken är ett resultat av denna. Det innebär att den verkliga utredningstiden ibland var längre än den som redovisas i den här statistiken, eftersom den del av utredningen som bedrevs innan brottsmisstanken registrerades inte räknas med.
- Det är också mycket vanligt att brottsmisstanken var av misstankegraden kan misstänkas när den registrerades första gången, men som en följd av utredningsarbetet uppgraderades till skäligen misstänkt i ett senare skede. I sådana fall är det ändå den tidpunkt när förundersökningen inleddes som räknas som startpunkt för beräkningen, även om misstanken då endast var av graden kan misstänkas.
- Denna rapport omfattar brottsmisstankar som registrerades under 2020. Uppföljningstiden för dessa inkluderar 2020 och hela 2021, ett års uppföljningstid är därmed möjligt för samtliga brottsmisstankar. För jämförbarhetens skull används därför ett år (12 månader) som uppföljningstid, även om vissa brottsmisstankar går att följa under en längre tid än så. Beslut som fattats mer än ett år efter att brottsmisstanken registrerades räknas inte med i den här statistiken, men resultatet påverkas inte nämnvärt av det eftersom de allra flesta beslut är fattade inom ett år.

Tolkning av statistiken mot bakgrund av pandemin

Pandemin har präglat det svenska samhället påtagligt sedan mars 2020.

Regler och rekommendationer om social distansering har lett till minskad

⁵ För brott registrerade 2020 var 90 procent av brottsmisstankarna registrerade samma dag som brottet, 93 procent senast dagen efter och 95 procent inom en vecka efter registrering av brottet.

rörelse och sociala aktiviteter i samhället. Pandemin har bedömts ha haft inverkan på antalet registrerade brott och brottsmisstankar under 2020, vilket Brå studerat i ett antal analyser⁶.

Situationen har också haft en inverkan på de brottsutredande myndigheternas verksamhet. Inom Polismyndigheten har inställda utbildningar och ett minskat tryck på viss verksamhet, exempelvis kommenderingar till fotbollsmatcher och andra evenemang, frigjort resurser som tillfälligt styrts om till yttre tjänst för ökad synlighet på gator och torg och till arbete med att utreda brott. Inom gränskontrollverksamheten har ett minskat resande gjort att resurser tillfälligt styrts om till att registrera och utreda brott. Även inom Åklagarmyndigheten har utbildningar och tjänsteresor ställts in, vilket bidragit till att åklagare i högre utsträckning bland annat kunnat arbeta med att utreda äldre ärenden.⁷

I tolkningen av resultatet av statistiken över genomströmningstider för brottsmisstankar som presenteras här bör ovanstående tillfälliga förändringar i förutsättningar för den brottsutredande verksamheten under pandemin beaktas. Det görs dock ingen närmare analys i den här rapporten av pandemins inverkan på genomströmningstiderna.

⁶ <https://bra.se/om-bra/nytt-fran-bra/arkiv/nyheter/2021-12-23-trots-avvecklade-restriktioner-under-hosten-har-de-anmalda-brotten-inte-okat-generellt-men-for-nagra-brottstyper-ar-nivaerna-nastan-som-fore-pandemin.html>

⁷ se Pandemins inverkan på flödet i rättskedjan Brå rapport 2021:4

Begrepp och definitioner

Beslut: Statusförändrande verksamhetsbeslut, som beslut om att inleda förundersökning eller väcka åtal. Rent administrativa beslut som beslut om att handläggningen ska flyttas till en annan enhet räknas inte in.

Beslut i åtalsfrågan: Åklagaren ska efter slutredovisning ta ett beslut i åtalsfrågan. Det betyder att besluta om att antingen väcka åtal, utfärda strafföreläggande, meddela åtalsunderlåtelse eller straffvarning, eller besluta om att ej väcka åtal.

Brottmålsprocessen: Övergripande benämning i statistiken för hela den process som omfattar handläggningen av brott och brottsmisstankar från registrering till åtal, det fortsatta brottmålsförfarandet i domstol och slutligen verkställande av påföljd. Den består av fyra delprocesser: utredande, lagförande, dömande och verkställande. I denna rapport redovisas endast de två första delprocesserna, som omfattar stegen från registrering till beslut i åtalsfrågan. Läs mer i bilagan: Brott, brottsmisstankar och brottmålsprocessen.

Brottsmisstanke: En koppling mellan ett brott och en misstänkt person. Ett brott kan ha flera misstänkta personer knutna till sig, och en misstänkt person kan ha flera brottsmisstankar riktade mot sig, det vill säga vara misstänkt för flera brott.

Förundersökning inledd: När polis eller åklagare fattat beslut om att inleda en utredning av ett brott eller en brottsmisstanke i form av en förundersökning, förenklade utredningar (rättegångsbalken 23:22) eller en utredning enligt lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL).

Kvartiler: Mätpunkter som kompletterar medianen och ger en uppfattning om spridningen av observationerna i datamaterialet. Kvartilerna delar upp ett sorterat datamaterial i fyra lika stora delar, som var och en har 25 procent av observationerna. Den första kvartilen är samma observation som den 25:e percentilen, den andra kvartilen är samma observation som den 50:e percentilen (medianen) och den tredje kvartilen är samma observation som den 75:e percentilen. I ett lådagram är kvartilen markerad som ytterkanten av själva lådan.

Kvartilavståndet: Avståndet mellan den första och den tredje kvartilen, vilket kan ge en uppfattning om hur stor spridning datamaterialet har. I ett

lådagram motsvaras det av själva lådan, som innehåller hälften av observationerna.

Lagföringsbeslut: Åklagarens beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse eller straffvarning.

Median: Ett statistiskt mått som är mer rättvisande än medelvärde när den bakomliggande fördelningen är skev. Medianen motsvaras av den observation som delar ett sorterat datamaterial i två lika stora delar. Hälften av observationerna är lägre och hälften är högre än medianen. Medianen är samma observation som den 50:e percentilen eller den andra kvartilen. I ett lådagram är medianen markerad som en linje inne i själva lådan.

Misstankegrad: En gradering av hur stark misstanken mot den misstänkta personen är. Misstankegraden avgör vilka tvångsmedel (gripande, kroppsvisitering, husrannsakan med mera) rättsväsendet får använda mot den misstänkta personen.

- Kan misstänkas är den lägsta misstankegrad som kan riktas mot en person. Då är kraven på bevisningens styrka låga och bevisningen behöver inte peka mot en bestämd person.
- Skäligen misstänkt innebär att det finns konkreta omständigheter som med viss styrka talar för att personen har begått den gärning som misstanken avser. En person som är skäligen misstänkt måste underrättas om detta.
- På sannolika skäl misstänkt och tillräckliga skäl för åtal är ännu högre misstankegrader.

I denna rapport redovisas endast brottsmisstankar som uppnått graden skäligen misstänkt eller högre. På sannolika skäl misstänkt och tillräckliga skäl för åtal samredovisas i gruppen skäligen misstänkt. För att underlätta för läsaren används ofta endast begreppet brottsmisstankar, vilket alltså inkluderar alla registrerade brottsmisstankar som är av som lägst graden skäligen misstänkt. Läs mer i bilagan Brott, brottsmisstankar och brottmålsprocessen.

Nedläggning: Ett brott eller en brottsmisstanke läggs ned genom att polis eller åklagare fattar ett nedläggningsbeslut efter att förundersökning har inletts. Ett skäl till att lägga ned en förundersökning är förundersökningsbegränsning.

Registrering av brott: Brott registreras i Polismyndighetens eller Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem. Även brott som hanteras av andra utredande myndigheter (exempelvis Ekobrottsmyndigheten) registreras i något av ovan nämnda myndigheters system.

Registrering av brottsmisstankar: Brottsmisstankar registreras i Polismyndighetens eller Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem. En brottsmisstanke kan registreras vid olika tidpunkter i brottmålsprocessen. Ibland finns en brottsmisstanke redan när ett brott registreras. Ibland registreras en brottsmisstanke först senare som ett resultat av utredningsarbetet. Även brottsmisstankar som hanteras av andra utredande myndigheter (exempelvis Ekobrottsmyndigheten) registreras i något av ovan nämnda system.

Slutredovisning: När en förundersökning har sammanställts i ett förundersökningsprotokoll och slutredovisats till en åklagare för beslut i åtalsfrågan.

Straffvarning: Lagföringsbeslut som bara kan utdelas till personer under 18 år. Skäl kan vara om den unga personen blir föremål för andra åtgärder eller om det är uppenbart att brottet har skett i okynne eller förhastat. Det leder dock, precis som en fällande dom, till en anteckning i belastningsregistret. Beslut om straffvarning fattas enbart på brottsmisstankar, inte på brott. I denna rapport redovisas straffvarning under beslutstypen åtalsunderlåtelse.

Strafföreläggande: Åklagare kan fatta beslut om att utfärda strafföreläggande. Då har den misstänkta personen erbjudits att acceptera ett visst straff utan att åtal behöver väckas. Beslutet fattas enbart på brottsmisstankar, inte på brott.

Åtal väcks: Åklagaren beslutar om att åtala en misstänkt person. Detta innebär att brottsmisstanken prövas i domstol. Beslutet fattas enbart på brottsmisstankar, inte på brott.

Åtal väcks ej: Åklagaren beslutar om att lägga ned brottsmisstanken efter slutredovisning. Beslutet fattas enbart på brottsmisstankar, inte på brott.

Åtalsunderlåtelse: Åklagaren beslutar om att inte väcka åtal, trots att det råder klarhet i skuldfrågan och den misstänkta personen oftast har erkänt sig skyldig till brottet. Anledningen är ofta att brottet är lindrigt och/eller att personen i stället åtalas för ett annat brott. Det leder till en anteckning i belastningsregistret precis som en fällande dom. Beslut om åtalsunderlåtelse fattas enbart på brottsmisstankar, inte på brott.

Genomströmningstider mellan olika hållpunkter i brottmålsprocessen

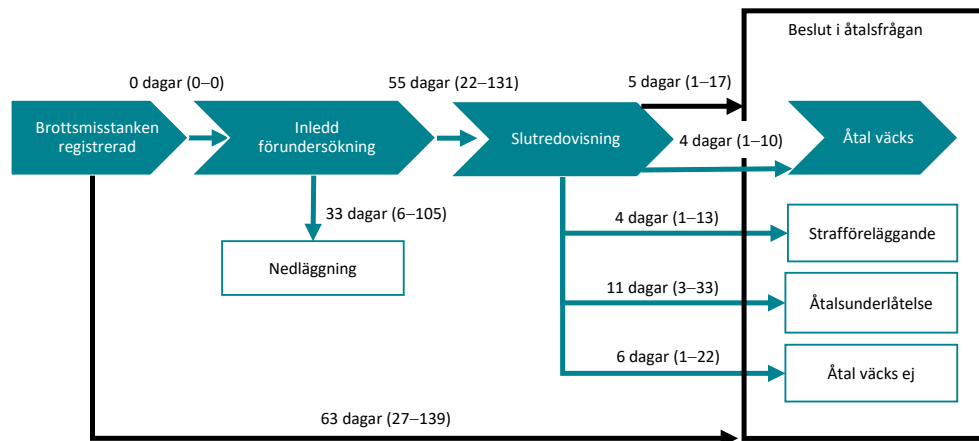
I rapporten redovisas huvudresultaten från statistiken över de genomströmningstider för brottsmisstankar som registrerades 2020. Resultat avseende brott finns i tabellverket på Brås hemsida.

Genomgående gäller att resultaten endast rör de brottsmisstankar som uppnått graden skäligen misstänkt eller högre. Statistiken besvarar bland annat följande frågeställningar:

- Hur långa var genomströmningstiderna för brottsmisstankar inom delprocesserna utredning och lagföring, totalt respektive uppdelat på olika brottskategorier?
- Skedde någon förändring under perioden 2015–2020?

Genomströmningstiderna från registrering av brottsmisstanke till beslut i åtalsfrågan, samt för olika delar av processen, sammanfattas i figur 1 nedan.

Figur 1. Genomströmningstider i brottmålsprocessen för samtliga registrerade skäliga brottsmisstankar 2020, medianantal dagar totalt och vid olika hållpunkter. Kvartilavstånd inom parentes.

Det finns tre genomströmningstider som är av särskilt intresse:

- Total tid från registrering till beslut i åtalsfrågan
- Tid från inledd förundersökning till nedläggning
- Tid från inledd förundersökning till slutredovisning

I de fall som brottsmisstanken fick ett beslut i åtalsfrågan tog det i allmänhet drygt två månader från det att brottsmisstanken registrerades till att beslutet i åtalsfrågan fattades – mediantiden var 63 dagar. Spridningen (kvartilavståndet) var stor, en fjärdedel av brottsmisstankarna hade fått beslut i åtalsfrågan inom en knapp månad (27 dagar) och tre fjärdedelar av brottsmisstankarna hade fått beslut i åtalsfrågan efter 139 dagar, vilket motsvarar knappt fem månader.

När en brottsmisstanke hade registrerats togs vanligtvis beslut om att inleda förundersökning redan samma dag, så mediantiden mellan registrering och inledning av förundersökning var 0 dagar.

Mediantiden från inledd förundersökning till nedläggning var 33 dagar. Spridningen (kvartilavståndet) var 6–105 dagar.

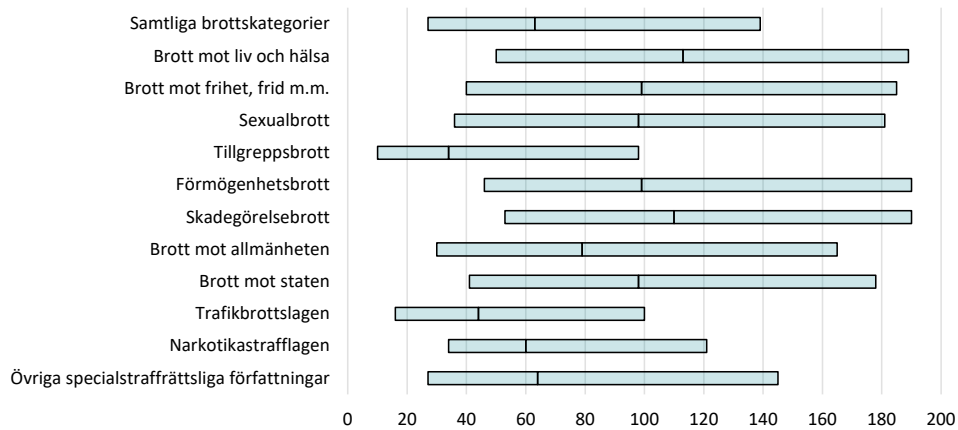
Mediantiden från inledd förundersökning till slutredovisning var knappt två månader (55 dagar). Spridningen (kvartilavståndet) var 22–131 dagar.

Mediantiden från slutredovisning till beslut i åtalsfrågan var 5 dagar. Spridningen från första till tredje kvartilen (kvartilavståndet) var 1–17 dagar. Tiden varierade beroende på vilken typ av beslut i åtalsfrågan som fattades. Snabbast gick det att väcka åtal eller utfärda strafföreläggande, medan beslut om att meddela åtalsunderlåtelse eller inte väcka åtal tog lite längre tid.

Totaltid från registrering av brottsmisstanke till beslut i åtalsfrågan

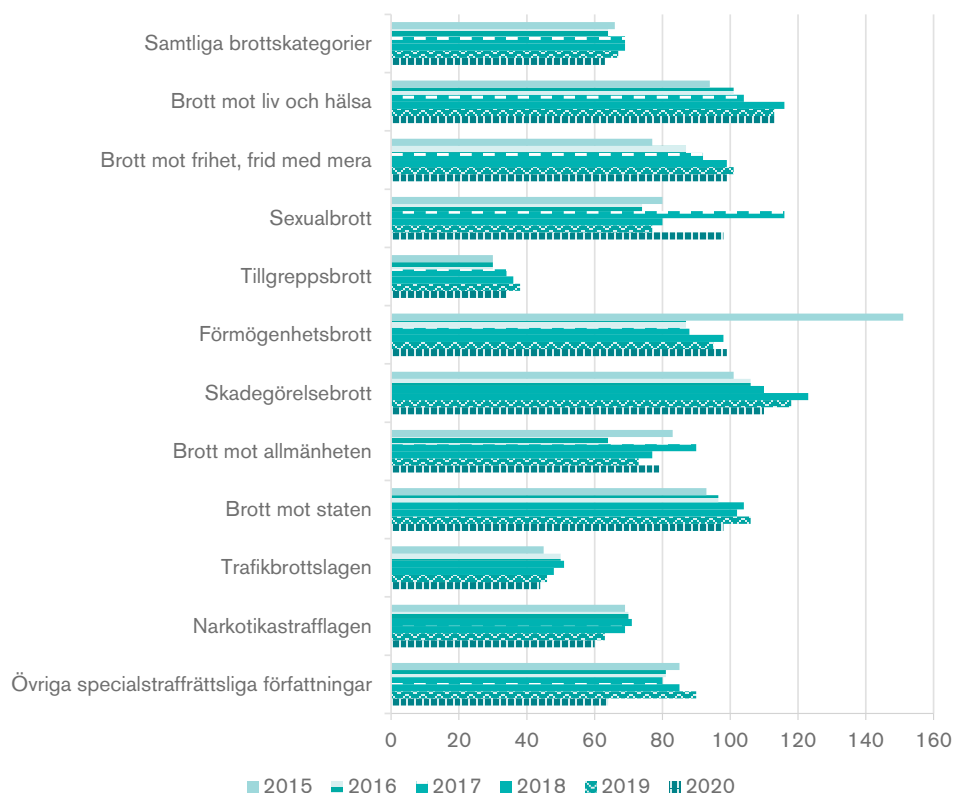
För brottsmisstankar som hade fått beslut i åtalsfrågan inkluderades både den tid som gått åt för att utreda brottsmisstanken fram till slutredovisning, och tiden från slutredovisning till att beslut i åtalsfrågan har fattats i genomströmningstiden. Här ingick alltså inte de brottsmisstankar där förundersökningen har lagts ner. Resultaten för genomströmningstider för brottsmisstankar som fått beslut i åtalsfrågan sammanfattas i figur 2 och figur 3 nedan.

Figur 2. Tid (dagar) från registrering till beslut i åtalsfrågan för registrerade brottsmisstankar 2020, första kvartil, median och tredje kvartil per brottskategori.

Figur 2 visar att mediantiden från registrering till beslut i åtalsfrågan för registrerade brottsmisstankar 2020 var 63 dagar. En fjärdedel av brottsmisstankarna hade ett beslut i åtalsfrågan redan efter 27 dagar. Efter 139 dagar, cirka fem månader, hade det fattats beslut i åtalsfrågan för tre fjärdedelar av brottsmisstankarna. Mediantiden varierade mellan olika brottskategorier. Längsta genomströmningstider hade skadegörelsebrott (110 dagar) och brott mot liv och hälsa (113 dagar) på knappt 4 månader. Kortaste genomströmningstider, en dryg månad, hade brottsmisstankarna för de relativt vanliga brottskategorierna tillgreppsbrott (34 dagar) och trafikbrott (44 dagar).

Figur 3. Mediantid i dagar från registrering till beslut i åtalsfrågan för registrerade brottsmisstankar 2015–2020 per brottskategori.

Sedan 2015 har mediantiden legat ganska stabilt och varierat mellan 63 och 69 dagar. Mediantiden 63 dagar är dock den kortaste som noterats sedan 2015, det första året som det finns statistik för, se figur 3. Under perioden hade genomströmningstiden minskat mest för förmögenhetsbrott (minskat 52 dagar) och övriga specialstraffrättsliga författningar (minskat 21 dagar).

De brottskategorier där mediantiden hade ökat mest sedan 2015 var brott mot frihet och frid med mera (ökat 22 dagar), brott mot liv och hälsa (ökat 19 dagar) och sexualbrott (ökat 18 dagar).

För vissa brottskategorier visar statistiken på stora avvikelser under enskilda år, som för förmögenhetsbrott 2015 och sexualbrott 2017.

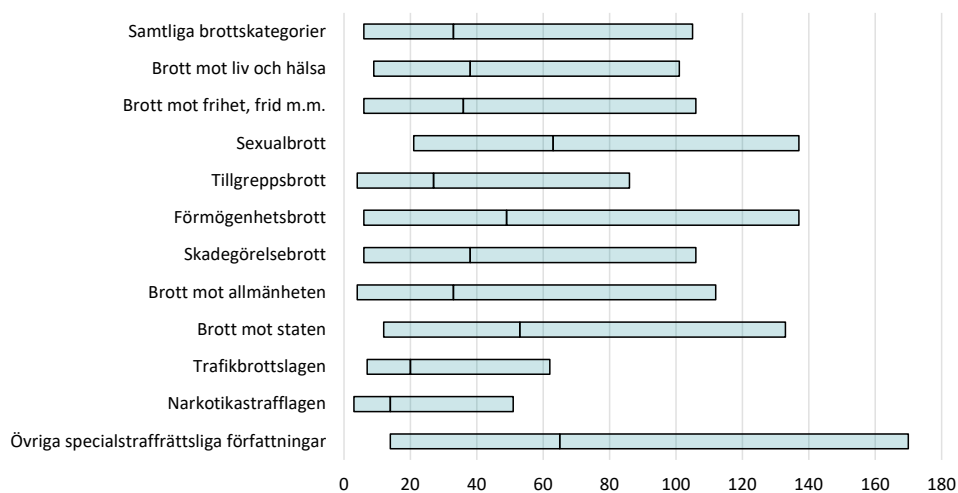
Förmögenhetsbrott är en kategori som omfattar till exempel bedrägerier eller bokföringsbrott. Det är brott som ofta tar lång tid att utreda och som ibland kan innehålla stora ärenden med många brottsmisstankar. När stora ärenden är föremål för utredning så kan det få stor inverkan på genomströmningstiderna eftersom de består av så många brottsmisstankar. Mediantiden för brottsmisstankar för sexualbrott ökade påtagligt år 2017 till

116 dagar. Under 2017 fanns ett stort ärende rörande sexualbrott med ungefär 500 brottsmisstankar som tog lång tid att utreda och därmed drog upp mediantiden.

Genomströmningstiden var kortare för nedlagda brottsmisstankar

Ungefär hälften av alla brottsmisstankar som utreds läggs ner. För fullständighetens skull är det viktigt att även redovisa genomströmningstiderna för alla dessa brottsmisstankar eftersom det har bedrivits förundersökning på dem, se figur 4 och figur 5 nedan.

Figur 4. Tid (dagar) från inledd förundersökning till nedläggning för registrerade brottsmisstankar 2020, första kvartil, median och tredje kvartil per brottskategori.

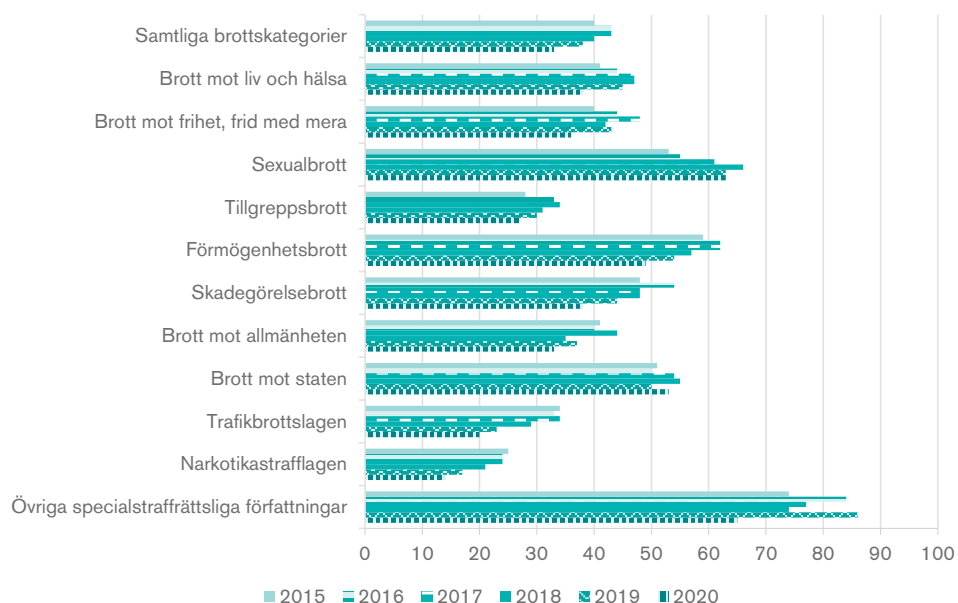

Mediantiden från inledd förundersökning till nedläggning var 33 dagar 2020, figur 4. För de nedlagda brottsmisstankarna kom nedläggningsbeslutet för en fjärdedel redan efter högst 6 dagar. Efter 105 dagar, tre och en halv månader, hade tre fjärdedelar av brottsmisstankarna som lades ner fått detta beslut.

Den brottskategori som 2020 hade kortast mediantid från inledande av förundersökning till nedläggning var brott mot narkotikastrafflagen (14 dagar), medan övriga specialstraffrättsliga författningar och sexualbrott hade de längsta mediantiderna (65 respektive 63 dagar). Att mediantiden för brottsmisstankar inom kategorin övriga specialstraffrättsliga författningar var så lång förklaras till stor del av att skattebrottslagen ingår i kategorin. Dessa ärenden är ofta mycket komplexa och kräver därför långa utredningstider.

Mediantiden för nedlagda brottsmisstankar minskade med 5 dagar sedan 2019 och 7 dagar sedan 2015. Nedgången syntes inom de flesta brottskategorier, se figur 5.

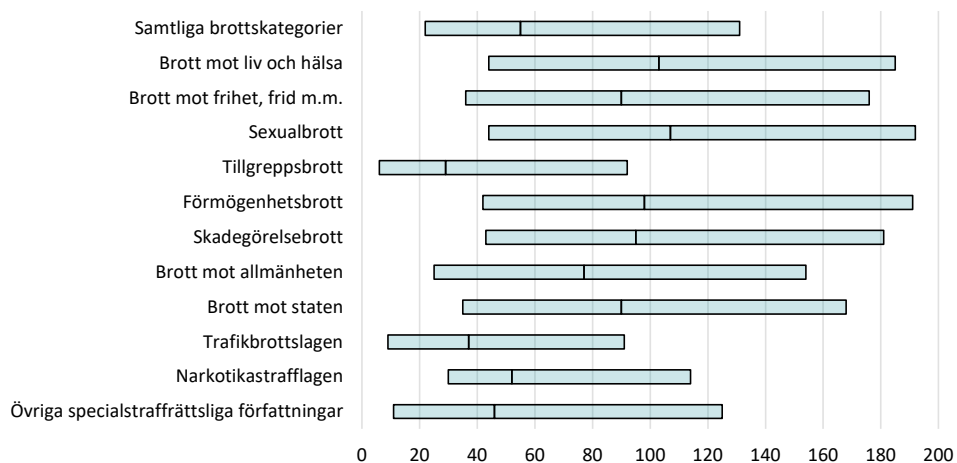
Figur 5. Mediantid i dagar från inledd förundersökning till nedläggning för registrerade brottsmisstankar 2015–2020 per brottskategori.

Mediantiden från inledd förundersökning fram till slutredovisning fortsätter att minska

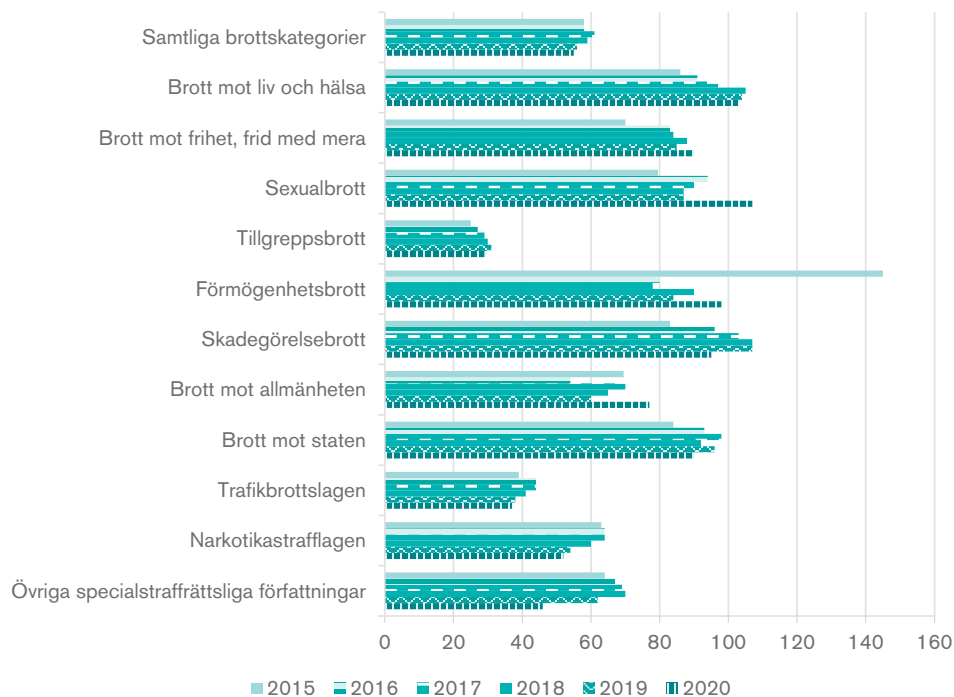
Mediantiden från inledd förundersökning till slutredovisning för registrerade brottsmisstankar var 55 dagar 2020, se figur 6. Genomströmningstiden fram till en slutredovisning är alltså betydligt längre än genomströmningstiden för de förundersökningar som läggs ner (jämför figur 4 ovan).

Figur 6. Tid i dagar från inledd förundersökning till slutredovisning för registrerade brottsmisstankar 2020, första till tredje kvartil per brottskategori.

En fjärdedel av brottsmisstankarna hade enligt figur 6 slutredovisats redan efter 22 dagar. Efter 131 dagar, fyra och en halv månad, hade tre fjärdedelar av brottsmisstankarna slutredovisats.

Figur 7. Mediantid i dagar från inledd förundersökning till slutredovisning för registrerade brottsmisstankar 2015–2020 per brottskategori.

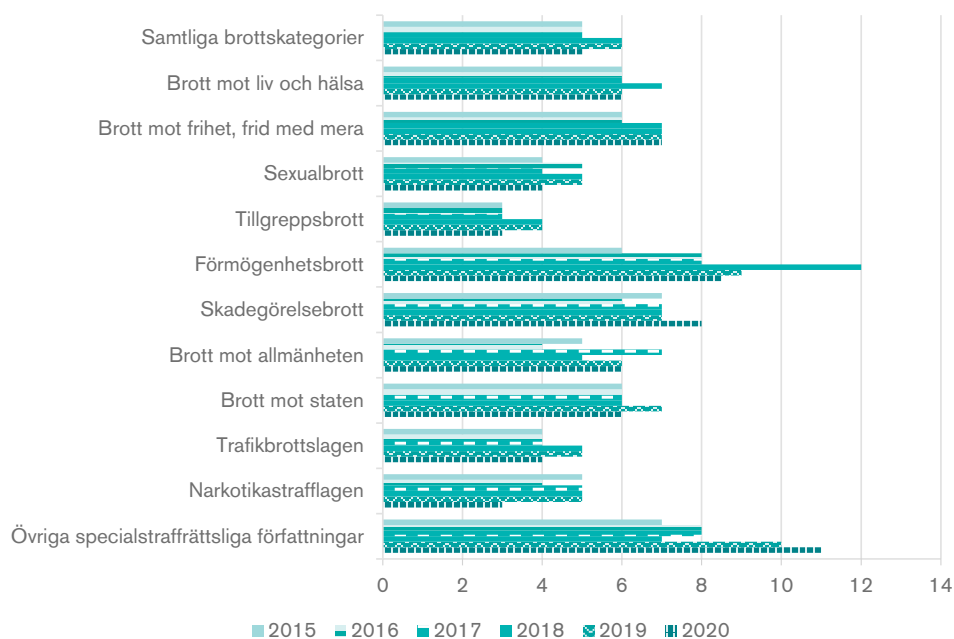
Figur 7 ovan visar att mediantiden fram till slutredovisning har minskat för tredje året i rad från toppnoteringen 61 dagar 2017. Utvecklingen varierade mellan brottskategorier. 2020 ökade mediantiderna mest för sexualbrott (ökade 20 dagar). Störst minskning fanns samtidigt för brott mot övriga specialstraffrättsliga författningar (minskade 16 dagar).

Mönstret var ungefär detsamma som för den totala genomströmningstiden från registrering till beslut i åtalsfrågan, bortsett från att tiderna var något kortare. Det beror på att tiden från slutredovisning till åtalsbeslut, som inte var med här, ofta bara var några dagar (se figur 8 nedan).

Tiden från slutredovisning till beslut i åtalsfrågan var kort

Efter att utredning av brottsmisstanken har avslutats och slutredovisning skett är tiden fram till åklagarens beslut om åtal förhållandevis kort. Mediantiden 2020 från slutredovisning till beslut i åtalsfrågan var 5 dagar, vilket var en dag snabbare än året innan. Tiden varierade mellan olika brottskategorier, se figur 8. Längst var tiden för brott mot övriga specialstraffrättsliga författningar, 11 dagar. Kortast var tiden för narkotikabrott och tillgreppsbrott, 3 dagar. Förmögenhetsbrott var den brottskategori som varierade mest över tid. 2018 var mediantiden för förmögenhetsbrott 12 dagar.

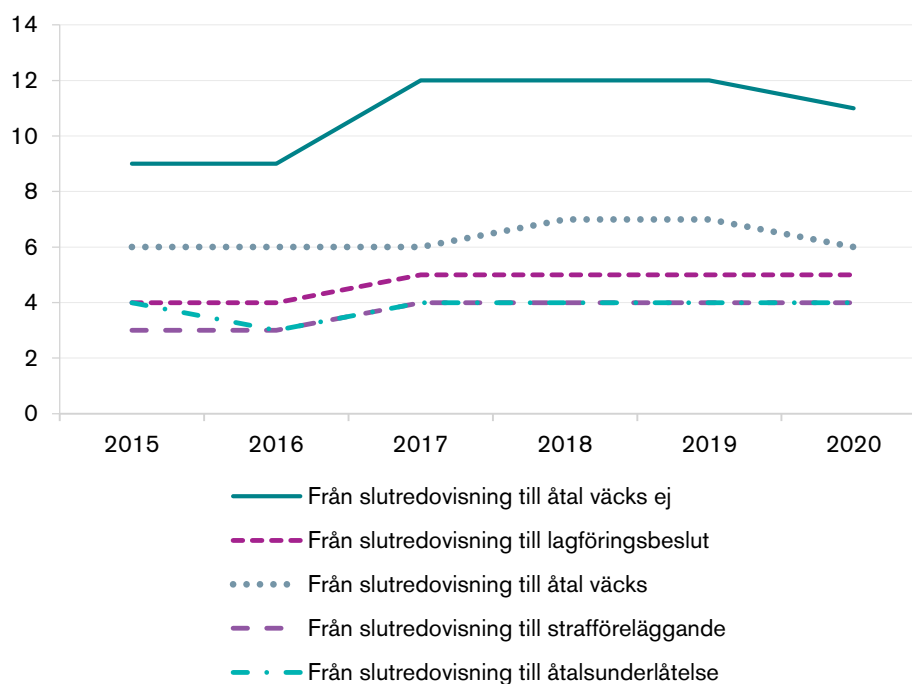
Figur 8. Mediantid i dagar från slutredovisning till beslut i åtalsfrågan för registrerade brottsmisstankar 2015–2020 per brottskategori.

Beslut att inte väcka åtal tog längst tid

Hur lång tid det tog att fatta beslut i åtalsfrågan berodde på vilken typ av beslut som fattades, se figur 9. Det gick snabbast att utfärda strafföreläggande och att meddela åtalsunderlåtelse (4 dagar), medan beslut om att väcka åtal (6 dagar) och beslut om att ej väcka åtal (11 dagar) tog längre tid.

Figur 9. Mediantid i dagar från slutredovisning till de olika typerna av beslut i åtalsfrågan för registrerade brottsmisstankar 2015–2020.

Brottsmisstankar som leder till åtal handlar i allmänhet om grövre brott och är mer komplicerade än de brottsmisstankar som leder till strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse. När brottsmisstankar slutredovisas är utgångspunkten att de ska leda till ett beslut om lagföring. Åklagarna ställs inför svåra avvägningar i de fall där de väljer att inte gå till åtal med en slutredovisad brottsmisstanke, vilket kan förklara den längre tiden fram till besluten om att inte väcka åtal.

År 2020 ledde 92 procent av de slutredovisade brottsmisstankarna till ett lagföringsbeslut, medan 8 procent ledde till beslutet att inte väcka åtal.

Brottsmisstankar som rör ungdomar

Enligt lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL) ska en förundersökning mot den som inte har fyllt arton år och som gäller brott på vilket fängelse kan följa skall bedrivas med särskild skyndsamhet. Därför är det viktigt att följa upp genomströmningstider för ungdomar. Även här rör resultaten endast de brottsmisstankar som uppnått graden skäligen misstänkt eller högre. Statistiken besvarar bland annat följande frågeställningar:

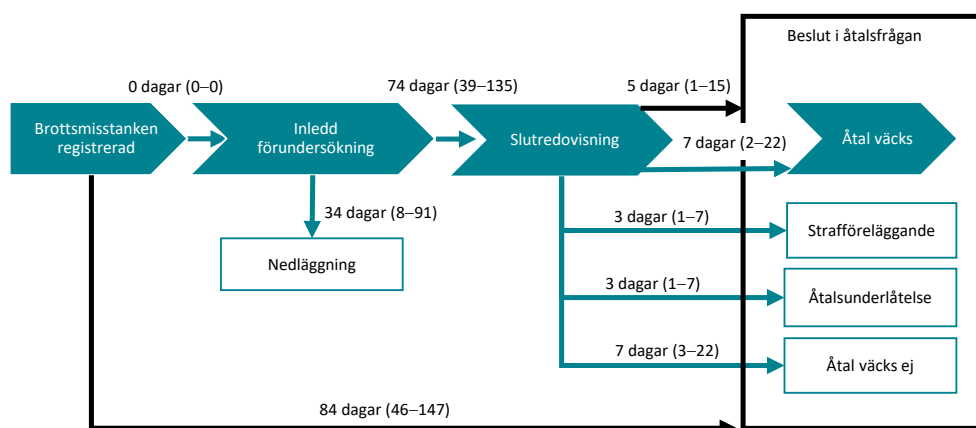
- Hur långa var genomströmningstiderna för brottsmisstankar mot ungdomar totalt respektive uppdelat på olika brottskategorier?
- Skilde sig genomströmningstiderna åt för brottsmisstankar som rörde ungdomar respektive vuxna, och hade genomströmningstiderna förändrats för ungdomar under perioden 2015–2020?

LUL anger även att förundersökningen skall avslutas och beslut i åtalsfrågan fattas senast inom sex veckor från dagen för delgivning av brottsmisstanke. Uppgifter om datum för delgivning av brottsmisstanke saknades tyvärr i stor utsträckning i grunddata som Brå samlar in från rättsväsendet, se bilaga 2: Svårt att följa upp lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL). Därför kan tidsfristen som anges i lagen inte mätas. Uppföljning av tidsfristen i statistiken görs därför genom att mäta hur lång tid det tagit från att brottsmisstanken registrerades till att åklagaren fattat beslut i åtalsfrågan.

Genomströmningstiderna för ungdomar var längre än för vuxna

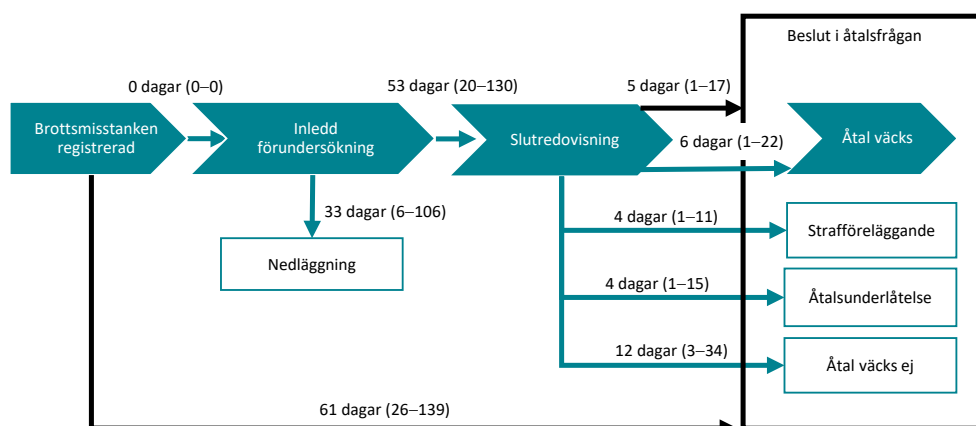
Statistiken visar att bland brottsmisstankar som rörde unga 2020 var genomströmningstiden från registrering av brottsmisstanken till beslut i åtalsfrågan i median 84 dagar, se figur 10.

Figur 10. Genomströmningstider i medianantal dagar för registrerade skäliga brottsmisstankar mot ungdomar 2020.

Det kan också konstateras att genomströmningstiderna för ungdomar var längre än genomströmningstiderna för vuxna som var i median 61 dagar från registrering till beslut i åtalsfrågan, se figur 11.

Figur 11. Genomströmningstider i medianantal dagar för registrerade skäliga brottsmisstankar mot vuxna 2020.

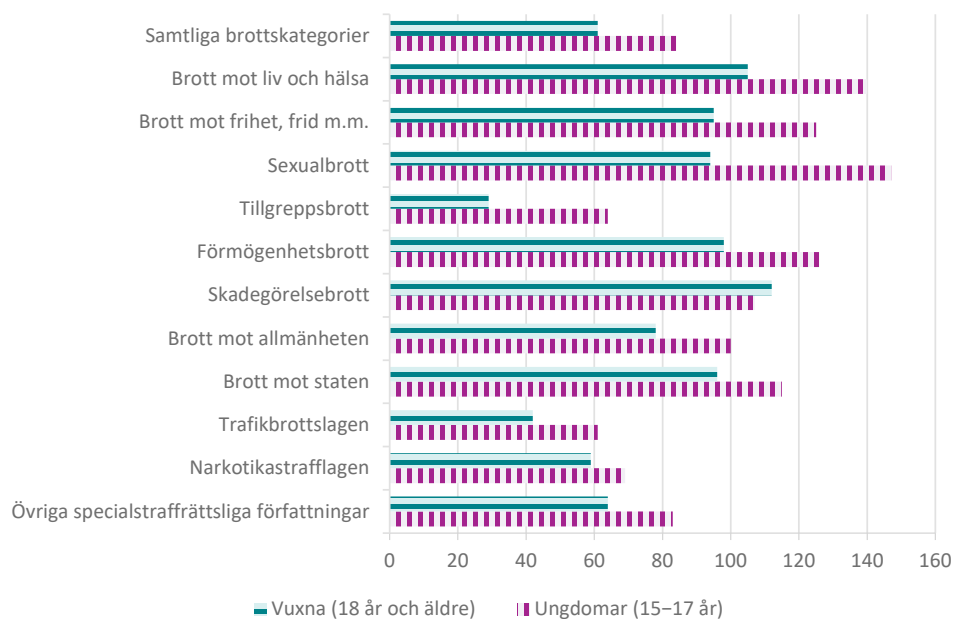

Skillnaderna i genomströmningstid är störst under förundersökningen fram till slutredovisning, 74 dagar i median för unga mot 53 dagar i median för vuxna. Det hänger samman med att utredningar rörande ungdomar

innehåller en del tidskrävande moment som inte ingår när utredningen gäller en vuxen. Till exempel måste socialtjänsten alltid inkomma med ett yttrande innan en ungdomsutredning kan slutredovisas. Däremot var skillnaden i genomströmningstid mellan ungdomar och vuxna inte så stor i de fall där förundersökningen lades ned, 34 dagar för ungdomar jämfört med 33 dagar för vuxna. Det kan tyda på att utredningsinsatserna är mycket begränsade i en del av de ungdomsärenden (och vuxenärenden) som inte går till slutredovisning.

Det fanns en stor variation i mediantid från registrering till beslut i åtalsfrågan för olika brottskategorier, se figur 12. Mediantiden var längre för ungdomar än för vuxna för alla brottskategorier utom skadegörelsebrott.

Figur 12. Total genomströmningstid i dagar från registrering till beslut i åtalsfrågan för brottsmisstankar mot ungdomar och vuxna 2020 per brottskategori.

Störst var skillnaden i genomströmningstid mellan ungdomar och vuxna inom kategorin sexualbrott (53 dagar), följt av tillgreppsbrott och brott mot liv och hälsa (35 dagar vardera).

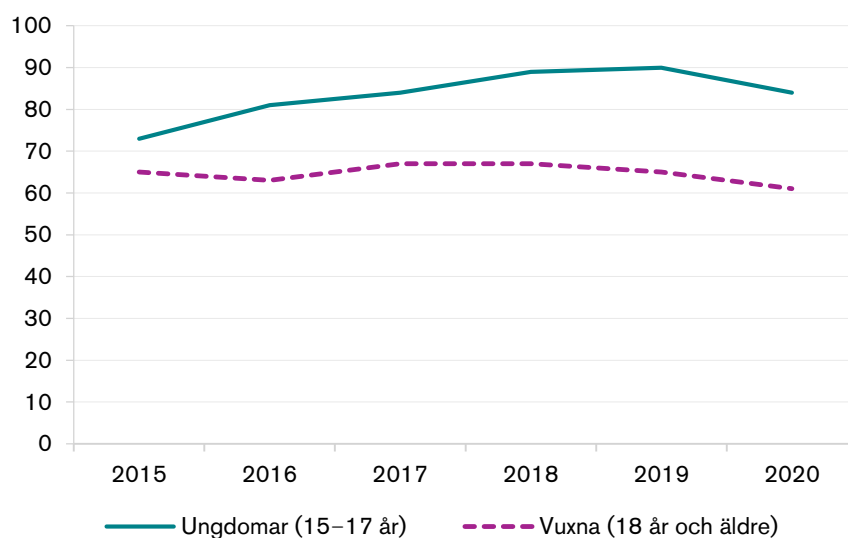
De typer av brott som ungdomar misstänktes för skilde sig en del från de typer av brott som vuxna misstänktes för. Det hade betydelse för genomströmningstiderna för ungdomar respektive vuxna. Skadegörelsebrott, som relativt sett är vanligare bland ungdomar, har generellt längre genomströmningstider än brottsmisstankar inom brottskategorin övriga specialstraffrättsliga författningar, som var vanligare bland vuxna.

Genomströmningstiderna för unga minskade 2020

Mediantiden för ungdomar fram till beslut i åtalsfrågan ökade stadigt från 73 dagar 2015 till 90 dagar 2019. Under 2020 bröts trenden och genomströmningstiden för ungdomar minskade till 84 dagar, se figur 13. Under 2020 minskade även mediantiden för genomströmningstiderna fram till beslut i åtalsfrågan för vuxna till 61 dagar, från att tidigare ha legat mellan 63 och 67 dagar mellan 2015 och 2019.

Skillnaden i genomströmningstider mellan unga och vuxna var mindre i början av perioden (2015), 8 dagar, och störst 2019, 25 dagar. 2020 var mediangenomströmningstiden för ungdomar 23 dagar längre än för vuxna.

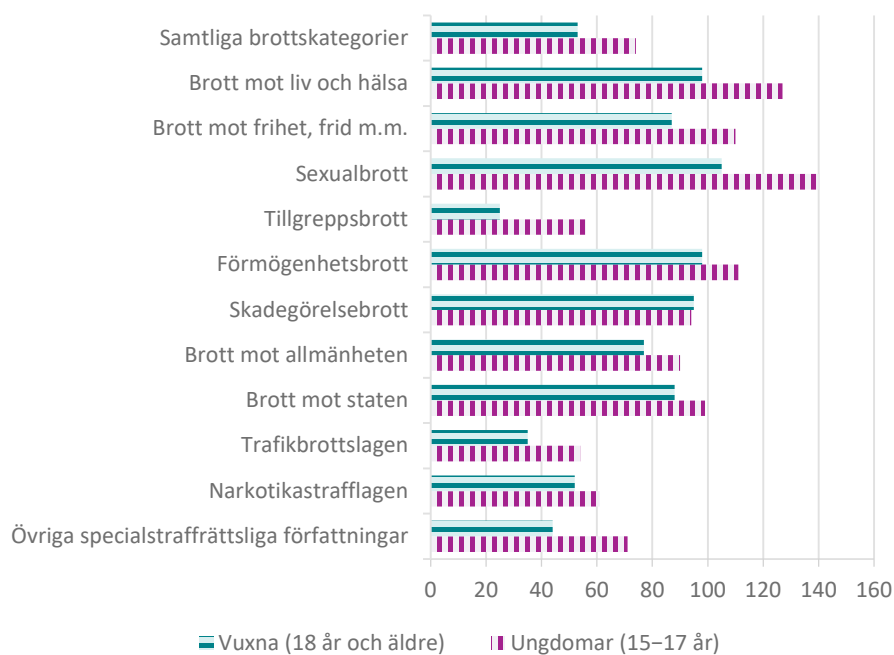
Figur 13. Mediantid i dagar från registrering till beslut i åtalsfrågan för registrerade brottsmisstankar rörande ungdomar respektive vuxna 2015–2020.

Förundersökningen tog lång tid för brottsmisstankar mot ungdomar

Förundersökningen utgjorde den större delen av genomströmningstiden fram till slutredovisning för ungdomar, precis som för vuxna. I många brottskategorier var mediantiden fram till slutredovisning tre månader eller mer för ungdomar, för sexualbrott hela fem månader. För vuxna var en tid runt två månader vanligare, se figur 14.

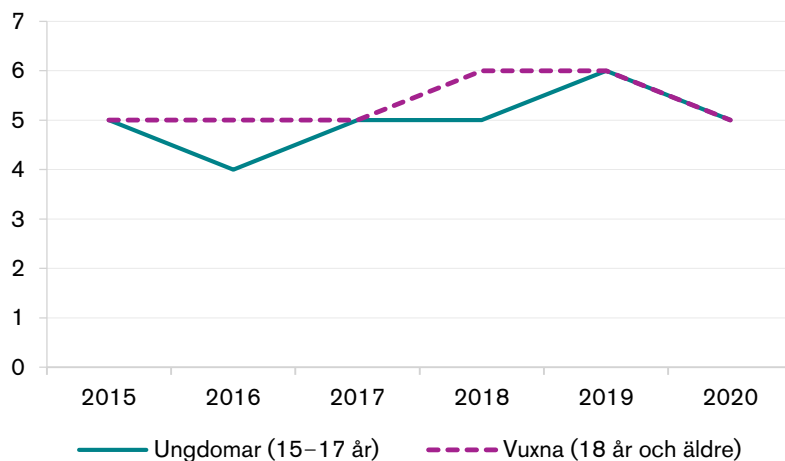
Figur 14. Genomströmningstid i dagar från inledd förundersökning till slutredovisning för registrerade brottsmisstankar mot ungdomar respektive vuxna 2020 per brottskategori.

Tiden från slutredovisning till beslut i åtalsfrågan var kort även för ungdomar

Mediantiden från slutredovisning till beslut i åtalsfrågan för brottsmisstankar rörande ungdomar var 5 dagar 2020, precis som för vuxna, se figur 15.

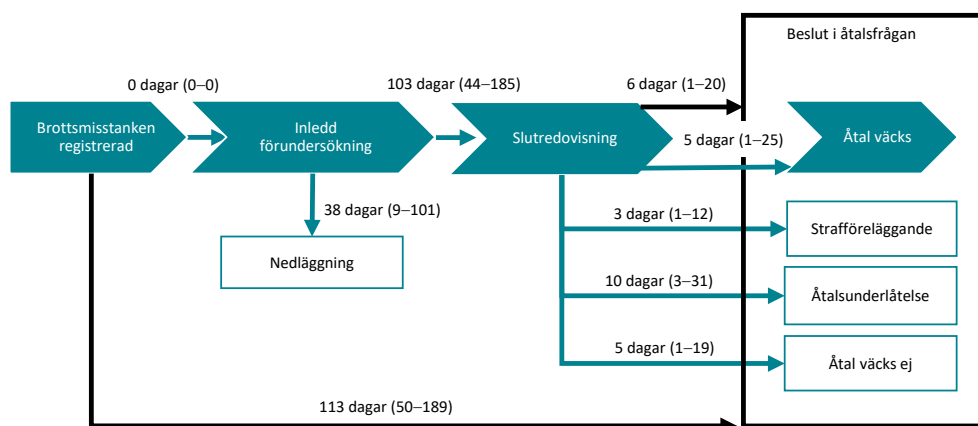
Figur 15. Mediantid i dagar från slutredovisning till beslut i åtalsfrågan för registrerade brottsmisstankar rörande ungdomar respektive vuxna 2015–2020.

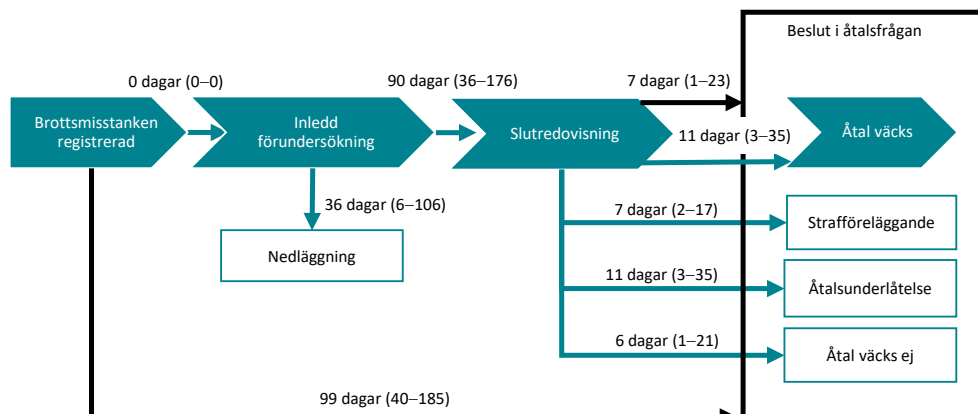
I likhet med resultaten för vuxna varierade tiden något beroende på vilken typ av beslut som fattades i åtalsfrågan. Snabbast gick det att utfärda strafföreläggande och att meddela åtalsunderlåtelse (3 dagar var), medan beslut om att väcka åtal eller ej tog lite längre tid (7 dagar var).

Figurer över genomströmningstider mellan olika hållpunkter i brottmålsprocessen 2020 per brottskategori

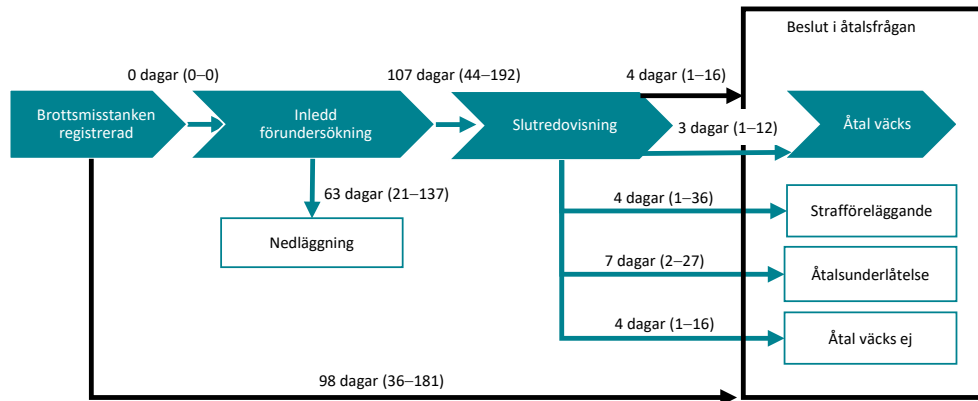
Figur 16. Brotts mot liv och hälsa – genomströmningstider i brottmålsprocessen för registrerade brottsmisstankar 2020, mediantid i dagar (kvartilavstånd inom parentes).

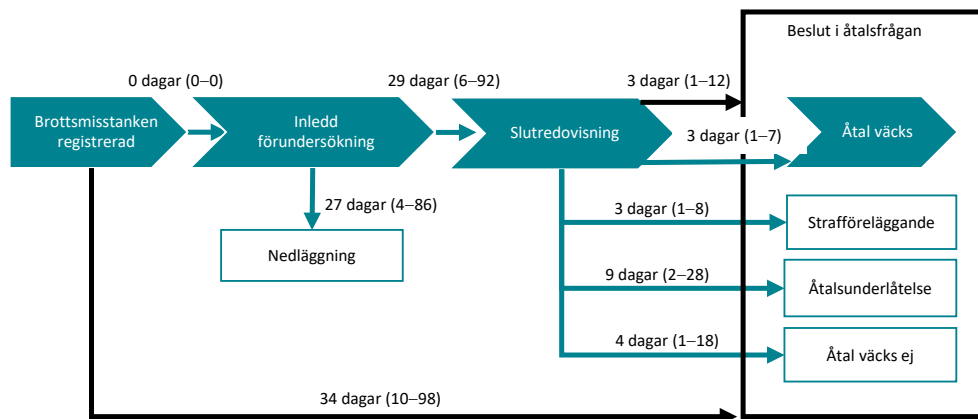
Figur 17. Brotts mot frihet, frid med mera – genomströmningstider i brottmålsprocessen för registrerade brottsmisstankar 2020, mediantid i dagar (kvartilavstånd inom parentes).

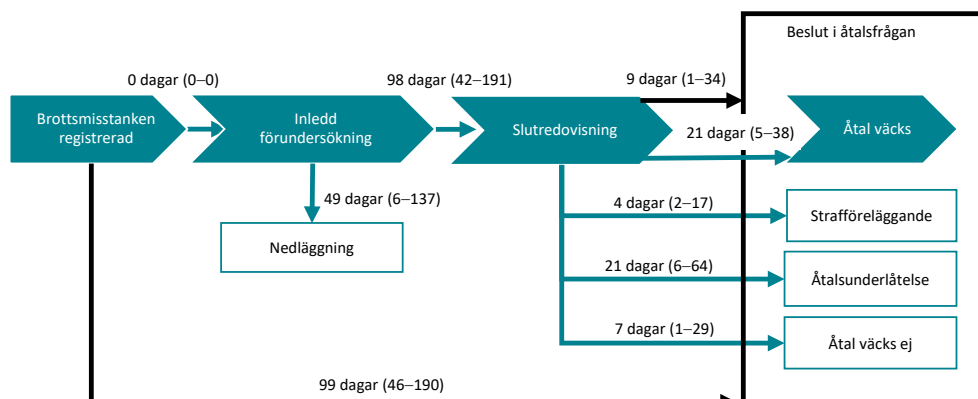
Figur 18. Sexualbrott – genomströmningstider i brottmålsprocessen för registrerade brottsmisstankar 2020, mediantid i dagar (kvartilavstånd inom parentes).

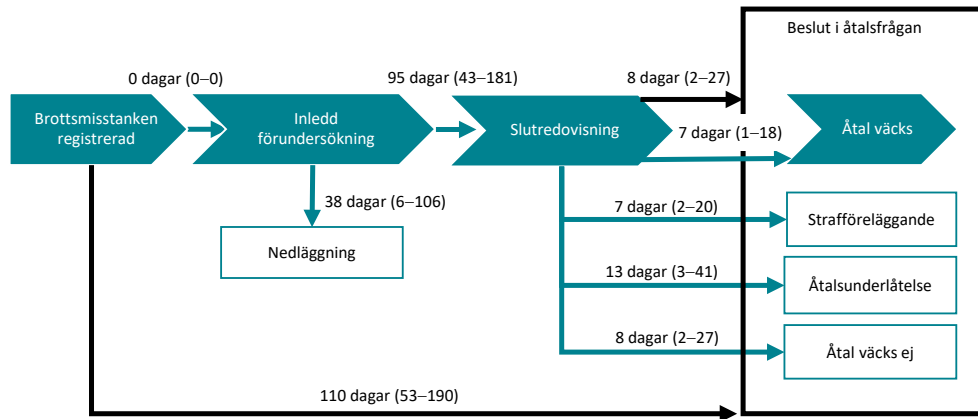
Figur 19. Tillgreppsbrott – genomströmningstider i brottmålsprocessen för registrerade brottsmisstankar 2020, mediantid i dagar (kvartilavstånd inom parentes).

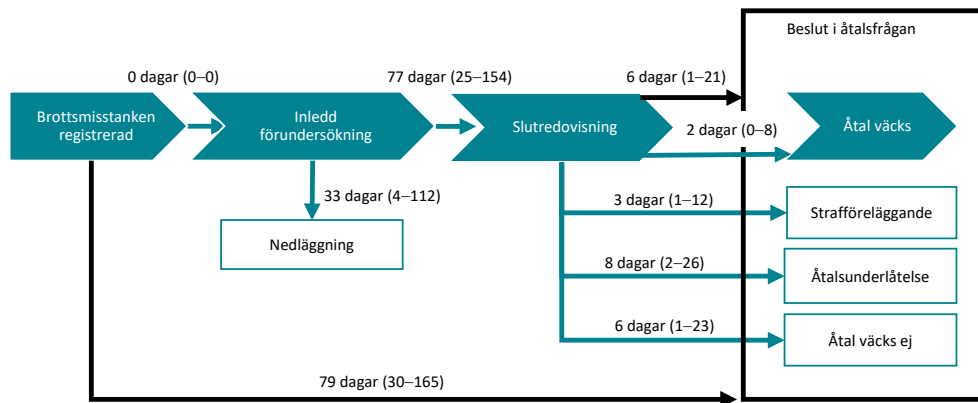
Figur 20. Förmögenhetsbrott – genomströmningstider i brottmålsprocessen för registrerade brottsmisstankar 2020, mediantid i dagar (kvartilavstånd inom parentes).

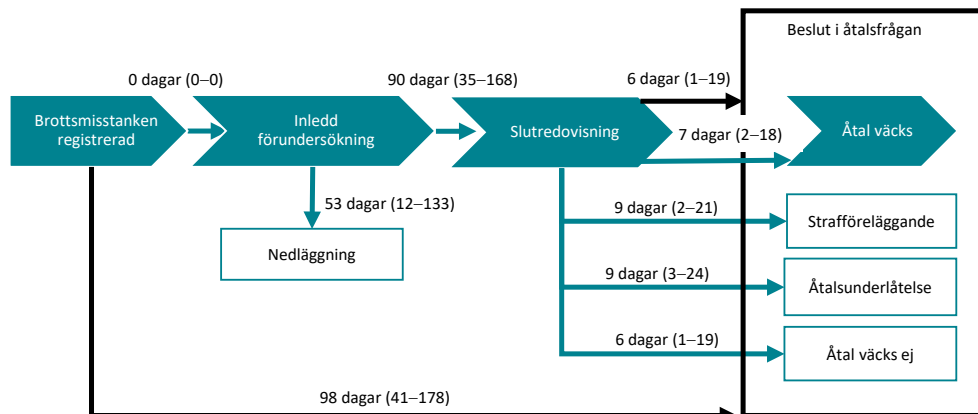
Figur 21. Skadegörelsebrott – genomströmningstider med mediantid i antal dagar för registrerade brottsmisstankar 2020, efter brottmålsprocessens deltider.

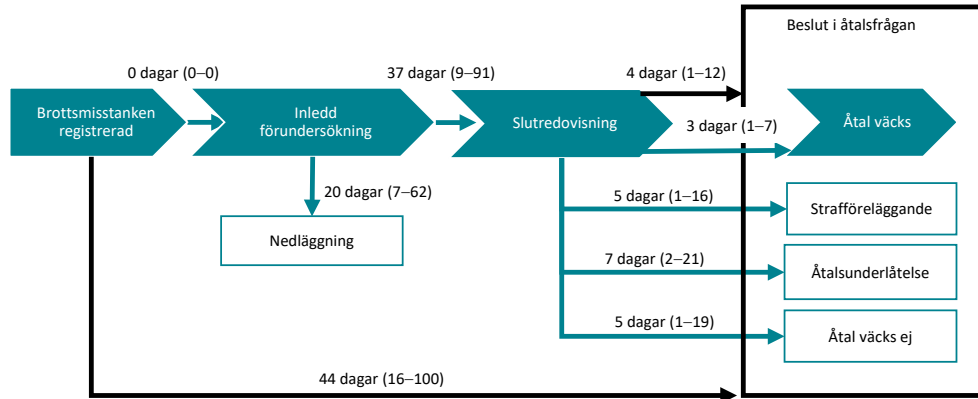
Figur 22. Brott mot allmänheten – genomströmningstider med mediantid i antal dagar för registrerade brottsmisstankar 2020, efter brottmålsprocessens deltider.

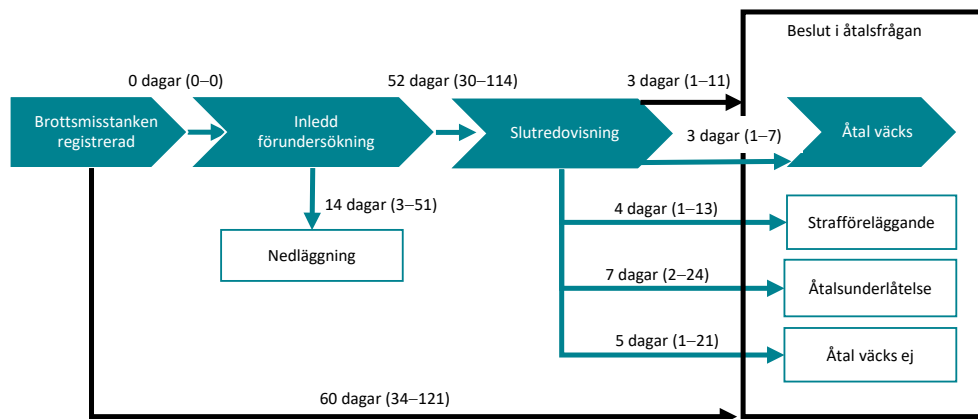
Figur 23. Brott mot staten – genomströmningstider med mediantid i antal dagar för registrerade brottsmisstankar 2020, efter brottmålsprocessens deltider.

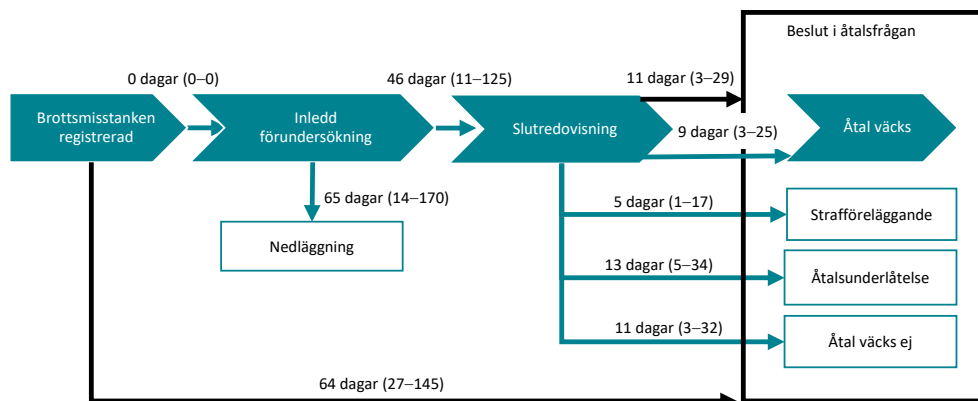
Figur 24. Trafikbrottslagen – genomströmningstider med mediantid i antal dagar för registrerade brottsmisstankar 2020, efter brottmålsprocessens deltider.

Figur 25. Narkotikastrafflagen – genomströmningstider med mediantid i antal dagar för registrerade brottsmisstankar 2020, efter brottmålsprocessens deltider.

Figur 26. Övriga specialstraffrättsliga författningar – genomströmningstider med mediantid i antal dagar för registrerade brottsmisstankar 2020, efter brottmålsprocessens deltider.

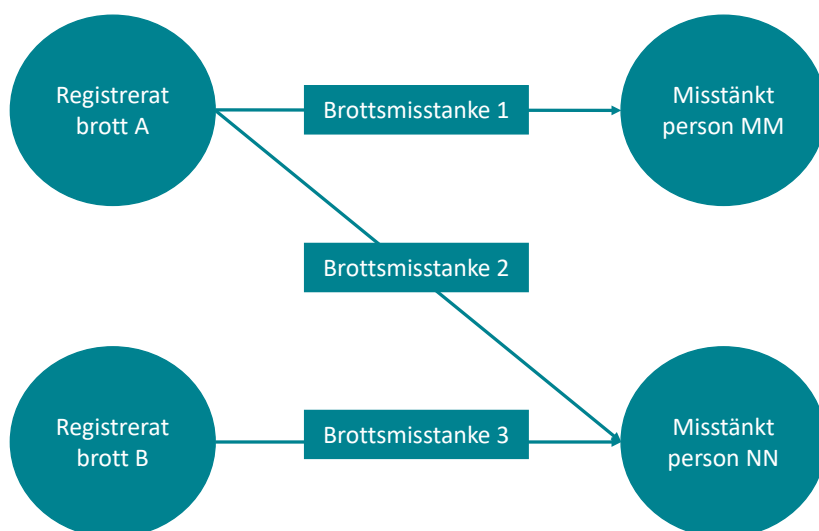
Bilaga 1: Brott, brottsmisstankar och brottmålsprocessen

Brott och brottsmisstankar

Det finns tre särskilt viktiga begrepp när handläggningen i brottmålsprocessen ska beskrivas: brott, misstänkta personer och brottsmisstankar.

En brottsmisstanke är den unika kopplingen mellan ett brott och en misstänkt person, se figur 27 nedan.

Figur 27. Kopplingen mellan ett brott och en misstänkt person utgörs av en brottsmisstanke.

Ett brott kan ha en eller flera misstänkta personer kopplade till sig. Om ett brott har flera misstänkta personer knutna till sig ger det en brottsmisstanke för varje person.

En misstänkt person kan vara misstänkt för ett eller flera brott. Det ger flera brottsmisstankar, en för varje brott personen är misstänkt för.

Antalet brottsmisstankar är därför oftast fler än antalet brott med misstänkt person eller antalet misstänkta personer.

Vilken av enheterna brott, brottsmisstanke eller misstänkt person som används beror på statistikens ändamål och vad som bedöms ge en mer korrekt bild av det som statistiken ska belysa.

Misstankegrad

Misstankegraden kan misstänkas är den lägsta misstankegrad som kan riktas mot en person. En person kan vara misstänkt av graden kan misstänkas utan att det finns någon avgörande bevisning mot denne. En person med misstankegrad kan misstänkas får hållas kvar för förhör maximalt tolv timmar. Nästan samtliga brottsmisstankar registreras först med graden kan misstänkas, för att senare ofta få misstankegraden höjd.

Misstankegraden skäligen misstänkt är en högre misstankegrad än kan misstänkas. Här måste det föreligga konkreta, objektivt underbyggda omständigheter som med viss styrka talar för att personen begått det brott som misstanken avser. En skäligen misstänkt person ska underrättas om brottsmisstanken. Syftet med underrättelsen är att den misstänkta personen ska känna till att hen är föremål för en brottsutredning och kunna förbereda sitt försvar. Misstankegraden skäligen misstänkt möjliggör olika typer av tvångsmedel som gripande och husrannsakan, och innebär också att förundersökningsledarskapet ska tas över av åklagare om saken inte är av enkel beskaffenhet.

Ännu högre misstankegrader (på sannolika skäl misstänkt samt tillräckliga skäl för åtal) samredovisas i denna statistik i kategorin skäligen misstänkt.

Brottmålsprocessen

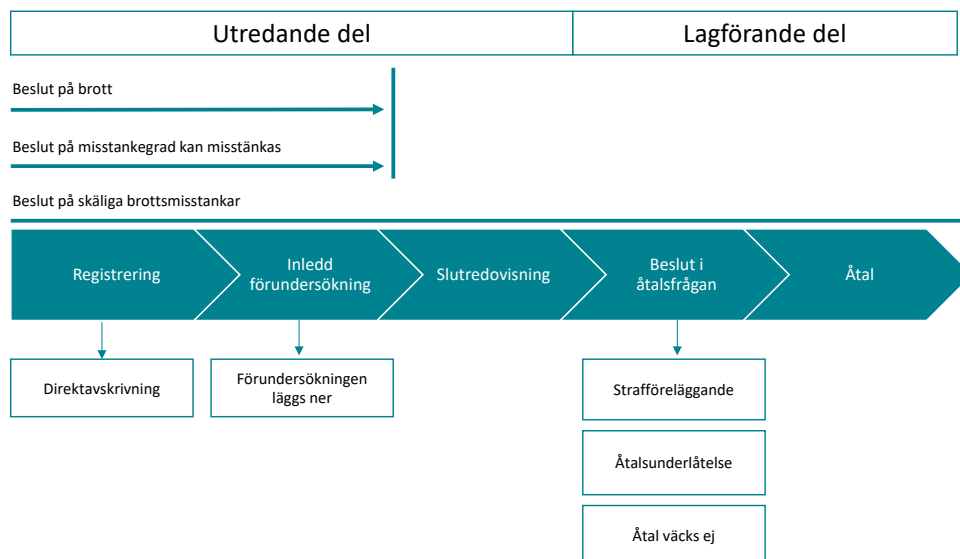
Brottmålsprocessen omfattar handläggningen av brott och brottsmisstankar från registrering till åtal, den fortsatta brottmålshanteringen i domstol och slutligen verkställande av påföljd/straff för brott. Den består av fyra delprocesser: utredande, lagförande, dömande och verkställande (figur 28).

Figur 28. Brottmålsprocessens delar.

Figur 29 visar en översikt av processen från brottsanmälan fram till beslut i åtalsfrågan, det vill säga den utredande och lagförande delen av brottmålsprocessen.

Figur 29. Översikt över handläggning av brott och brottsmisstankar genom den första delen av brottmålsprocessen: från registrering av brott till beslut i åtalsfrågan.

Processen startar med att ett brott anmäls och registreras. Sedan görs en bedömning av förutsättningarna för att utreda brottet, och om det ska inledas förundersökning. I vissa fall finns en misstänkt person redan vid registreringen av brottet så att en brottsmisstanke registreras. En misstänkt person kan även registreras senare som ett resultat av utredningen av brottet.

En förundersökning ska som regel inledas så snart det finns anledning att anta att ett brott som hör under allmänt åtal har begåtts. Innan dess får polisen hålla förhör och vidta andra utredningsåtgärder som är av betydelse för utredningen. Om förutsättningar för utredning saknas eller om brottet är ringa kan beslut fattas om att inte inleda utredning (så kallad direktavskrivning). Det kan även ske till exempel om det krävs angivelse för att brottet ska falla under allmänt åtal, och målsägaren inte vill ange brottet och den misstänkta personen till åtal.

Beslut att inleda en förundersökning kan fattas både av polis och åklagare. Mindre allvarlig brottslighet utreds oftast av polisen som därefter överlämnar utredningen i form av en slutredovisning till åklagaren för beslut i åtalsfrågan. I utredningar av mer allvarlig brottslighet eller av brott som inte är av enkel beskaffenhet och där det finns en misstänkt person är åklagaren alltid förundersökningsledare. När förundersökningen leds av åklagaren använder hen polisen för att genomföra undersökningen, och polisen och åklagaren samarbetar på det sättet ofta nära varandra i utredningen. Under förundersökningen samlas bevis in och det undersöks om det finns tillräckliga skäl för att åtala en misstänkt person.

Om bevis saknas eller om vissa andra förutsättningar föreligger, till exempel om kostnaden för fortsatt utredning inte är rimlig i förhållande till sakens betydelse och det dessutom kan antas att straffvärdet inte överstiger fängelse i tre månader, ska förundersökningen läggas ned. I vissa fall kan åklagaren fatta beslut om förundersökningsbegränsning, vilket innebär att man begränsar brottsutredningen till att omfatta de mest väsentliga delarna och att vissa brott inte utreds alls. Även polisen har behörighet att besluta om förundersökningsbegränsning i vissa fall.

Åklagarens huvuduppgifter är att leda brottsutredningar, besluta i åtalsfrågan och föra talan i domstol. När förundersökningen är klar ska åklagaren ta ställning till om åtal ska väckas. Om åklagaren bedömer att det finns tillräckliga bevis för att den misstänkta personen har begått brottet är huvudregeln att åklagaren är skyldig att väcka åtal. Dock leder inte alla beslut från åklagare till rättegång vid en domstol. Åklagaren kan under vissa omständigheter lagföra en person genom att utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse.

Fokus på brottsmisstankar av graden skäligen misstänkt eller högre

Det finns inte alltid någon misstänkt person knuten till brottet. Brott för vilka det saknas en brottsmisstanke kan inte bli föremål för vare sig slutredovisning eller beslut i åtalsfrågan.

Beslut på brott och på brottsmisstankar av misstankegraden kan misstänkas tas endast i utredningsdelen av brottmålsprocessen. Om utredningsarbetet inte leder fram till att en brottsmisstanke av som lägst graden skäligen misstänkt kan knytas till brottet kommer ärendet att avslutas tidigt i processen genom att direktavskrivas, avföras eller läggas ned. För att ge en helhetsbild av handläggningen omfattar statistiken en del tabeller över registrerade brott.

Beslut på skäliga brottsmisstankar tas i alla delar av brottmålsprocessen. Brottsmisstankar måste ha uppnått som lägst misstankegraden skäligen misstänkt för att kunna bli aktuella för slutredovisning och beslut i åtalsfrågan. Genom att studera skäliga brottsmisstankar kan vi få en sammantagen bild och jämföra volymer i olika delar av rättskedjan. Statistiken fokuserar därför på brottsmisstankar av minst graden skäligen misstänkt.

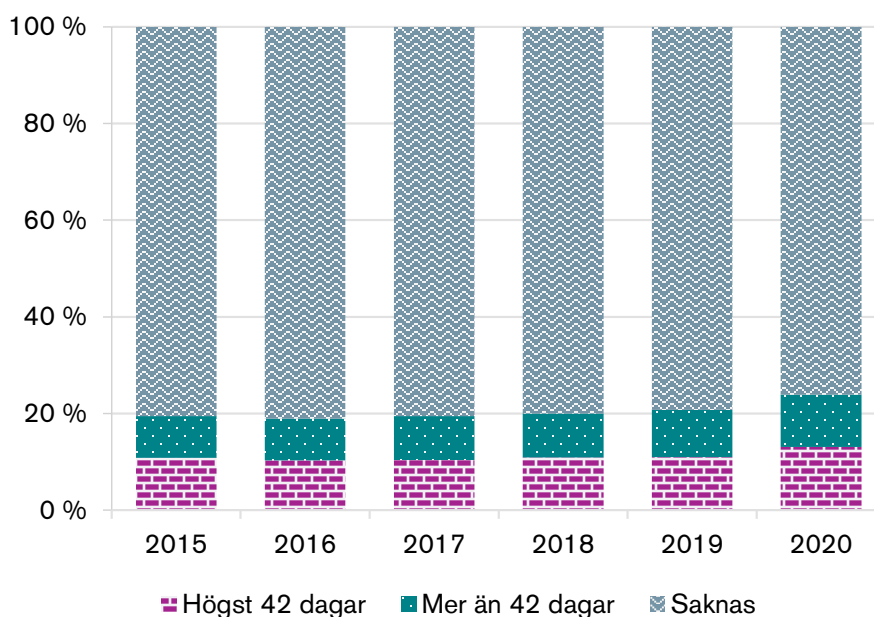
Bilaga 2: Svårt att följa upp lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL)

När en förundersökning har kommit så långt att någon är skäligen misstänkt för ett brott ska personen underrättas om misstanken i samband med förhör. Detta ska helst ske så snart brottsmisstanken har uppgraderats till skäligen misstänkt.

Enligt lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL) ska förundersökningen avslutas och beslut i åtalsfrågan fattas senast inom sex veckor (42 dagar) från dagen för delgivning av brottsmisstanke. Uppgifter om datum för delgivning av brottsmisstanke saknades tyvärr i stor utsträckning i grunddata som Brå samlar in från rättsväsendet. Det går därför inte att fastställa i vilken grad tidsfristen om sex veckor enligt lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare uppnåtts.

Under 2020 saknade 76 procent av de skäligen brottsmisstankarna riktade mot ungdomar i underlaget till statistiken uppgift om datum för delgivning av brottsmisstanke, se figur 30.

Figur 30. Tid från delgivning av brottsmisstanke till beslut i åtalsfrågan för brottsmisstankar riktade mot ungdomar (15–17 år) 2015–2020.

För de 24 procent där uppgift om datum för delgivning av brottsmisstanke fanns överskreds den tid som lagen föreskriver till att beslut i åtalsfrågan fattats i lite mindre än hälften av brottsmisstankarna.

Under åren 2015–2019 var andelen som saknade uppgift om datum för delgivning av brottsmisstanke ännu högre, cirka 80 procent.

För vuxna är det ännu högre andel som saknar uppgift om datum för delgivning. Det kan tolkas som att det inte ansetts prioriterat att registrera uppgiften för vuxna, då det inte finns någon uttalad tidsfrist för vuxna på samma sätt som för ungdomar.

Eftersom uppgift om datum för delgivning av brottsmisstanke i de allra flesta fallen saknas, så går det inte att säga något om hur stor andel av alla brottsmisstankar riktade mot ungdomar som får beslut i åtalsfrågan inom den tidsfrist som lagen anger. Det går inte heller att på ett meningsfullt sätt undersöka hur registreringsdatum och delgivningsdatum skiljer sig åt. Resultaten i rapporten, och hur genomströmningstiderna förhåller sig till tidsfristen om sex veckor, måste tolkas med det i åtanke.

Kvaliteten i data hos utredande myndigheter behöver höjas om ambitionen att följa upp lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare ska kunna bibehållas.

Brottsförebyggande rådet/National Council for Crime Prevention

Box 1386/Tegnérgatan 23, SE-111 93 STOCKHOLM

Tel +46 (0) 8 527 58 400, info@bra.se, www.bra.se

urn:nbn:se:bra-1041